



Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Czesław Siekierski

Warszawa, 26 maja 2025 r.
znak sprawy: DOS.zs.058.16.2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: odpowiedzi na interpelację nr 9614 posłanki Jolanty Zięby-Gzik

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację w sprawie sytuacji rolników dwuzawodowców pobierających świadczenia emerytalne wyłącznie z KRUS, przedstawiam następujące wyjaśnienia.

Ad 1. Jakie jest stanowisko Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie możliwości pobierania świadczeń z obu systemów przez rolników dwuzawodowców?

Należy zwrócić uwagę, że inne reguły pobierania świadczeń emerytalnych w tzw. zbiegu obowiązują osoby urodzone przed 1 stycznia 1949 r., a inne urodzone po 31 grudnia 1948 r., co wynika z reformy powszechnego systemu emerytalnego, wprowadzonej w 1999 r.

Zgodnie z podstawową zasadą określoną w art. 33 ust. 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (1), w razie zbiegu prawa do emerytury lub renty przysługującej na podstawie ustawy z prawem do emerytury lub renty z innego ubezpieczenia społecznego, uprawnionemu wypłaca się jedno wybrane przez niego świadczenie z zaliczeniem do prawa i wysokości okresu podlegania ubezpieczeniu społecznemu w drugim systemie ubezpieczenia społecznego.

Z powyższego wynika, że dla osób urodzonych przed 1 stycznia 1949 r., których nie objęła reforma powszechnego systemu emerytalnego w razie zbiegu prawa do świadczeń emerytalnych i rentowych z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz z Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, do wypłaty przysługuje jedno wybrane świadczenie.

W przypadku zaś osób urodzonych po 31 grudnia 1948 r. wprowadzono zasadę całkowitej odrębności w zakresie części emerytalnej obu systemów ubezpieczeń społecznych i jest to konsekwencja zmian w systemie powszechnym. Ubezpieczenie emerytalne rolników nie zostało zreformowane w ten sam sposób i prawo do emerytury rolniczej nadal jest uzależnione nie tylko od osiągnięcia wieku emerytalnego, ale także od posiadania wymaganego co najmniej 25-letniego stażu ubezpieczeniowego, przy czym prawo do emerytury rolniczej jest ustalane wyłącznie na podstawie okresów opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników. Zniesienie możliwości uzupełniania stażu rolniczego okresem ubezpieczenia w powszechnym systemie ubezpieczeń społecznych, jest konsekwencją zmiany zasad przyznawania emerytur z powszechnego systemu emerytalnego dla osób urodzonych po 1948 r. To z kolei przyczyniło się do stworzenia możliwości pobierania przez te osoby zarówno emerytury rolniczej jak i emerytury z systemu powszechnego, jeżeli podlegały ubezpieczeniu w obu systemach.

Powyższe oznacza, że osoby ubezpieczone, urodzone po dniu 31 grudnia 1948 r., które w okresie aktywności zawodowej podlegały zarówno ubezpieczeniu społecznemu rolników, jak i powszechnemu systemowi ubezpieczeń społecznych, mogą nabyć prawo i korzystać z wypłaty obu świadczeń. Warunkiem jest jednak, aby po osiągnięciu wieku emerytalnego osoby te w przypadku emerytury rolniczej mogły wykazać się co najmniej 25 letnim okresem podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników oraz odprowadzały składki w systemie powszechnym. Każda z instytucji ubezpieczeniowych (Zakład Ubezpieczeń Społecznych i Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego) przyznane świadczenie emerytalne wypłaca niezależnie. Natomiast ubezpieczony, który posiada okresy opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników, w wymiarze krótszym niż 25 lat, może ubiegać się o emeryturę powszechną zwiększoną o tzw. część rolną, ustalaną według zasad wymiaru części składkowej emerytury rolniczej.

Ad 2. Czy Ministerstwo planuje inicjatywy ustawodawcze w celu zmiany przepisów dotyczących obowiązku zbywania gospodarstwa rolnego przy przechodzeniu na emeryturę?

W 2022 r. zmienione zostały przepisy ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników i zrezygnowano z konieczności zaprzestawania prowadzenia działalności rolniczej przez emerytowanych rolników. Dzięki czemu od 15 czerwca 2022 r. rolnicy, którzy uzyskali prawo do emerytury rolniczej mogą kontynuować prowadzenie działalności rolniczej w posiadanym gospodarstwie bez ryzyka zawieszenia części uzupełniającej emerytury rolniczej.

Ad 3. Czy w resorcie prowadzone są prace lub analizy mające na celu poprawę sytuacji finansowej tej grupy seniorów?

Obecnie w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi nie są prowadzone prace zmierzające do zmiany zasad na jakich jest ustalane prawo do świadczeń emerytalno-rentowych rolniczych.

Emerytury i renty rolnicze podlegają corocznej waloryzacji. Ponadto osoby uprawnione do emerytur i rent w KRUS otrzymują wsparcie finansowe w postaci dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego (tzw. 13 emerytury i 14 emerytury), dodatku pielęgnacyjnego (osoby powyżej 75 roku życia lub osoby niezdolne do samodzielnej egzystencji) oraz świadczenia uzupełniającego dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji, tak samo jak osoby uprawnione do emerytur i rent w systemie powszechnym. Ponadto od świadczeń, których wysokość nie przekracza 2500 zł nie jest odprowadzany podatek.

Od lipca 2025 r. emerytom i rencistom będą wypłacane tzw. renty wdowie. Oznacza to możliwość wypłaty odpowiednio: 100% renty rodzinnej oraz 15% „własnego” świadczenia albo 100% „własnego” świadczenia oraz 15% renty rodzinnej.

Z wyrazami szacunku

Czesław Siekierski
Minister
\$departament / biuro
/podpisano elektronicznie/

Podstawa prawna:

- (1) ustawa z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. z 2025 r. poz. 197).

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów – Departament Spraw Parlamentarnych